

TONG yulduzi

O'zbekiston Respublikasi bolalari va o'smirlari gazetasi

Gazeta 1929-yil 1-avgustdan chiqib boshlagan

2005-yil 16-22 - may N:20 (66509)

Muassislar:

O'zbekiston Matbuot va Axborot agentligi,
O'zbekiston Respublikasi Xalq Ta'limi Vazirligi,
«KAMOLOT» Yoshlar Ijtimoiy Harakati,
«SOG'LOM AVLOD UCHUN» Hukumatga qarashli bo'lmagan xalqaro xayriya jamg'armasi.

Kechqurun soat o'nlar chamasi telefonimiz bezovta jiringlab qoldi. Go'shakni ko'tarsam, ovozi allanechuk mungli, xavotirli bir ayol dadamni so'radi. Qisqa suhbatdan so'ng dadam apil-tapil kiyinib, oyimga allanimalar dedilar-da, shoshilib chiqib ketdilar. O'nmimga yotib uxlashga xarchand urinmayin, xayolimdan bemahaldagi telefon

qo'ng'irog'i ketmasdi. Meni o'ylantirgan narsa dadamning notanish ayol huzuriga oshiqqani emas, o'sha

mungli ovoz sohibasini bemahalda telefon qilishga majbur qilgan dard edi. Bu ovoz shunchalar ma'yus, shunchalar xasta ediki, nazarimda u telefonning sovuq simlari orqali qalbimga kirib, uni alg'ov-

OSMONNING USTUNI

dalg'ov qilib yuborgandek edi. Bu iztirobning sababini bilmay turib ham, uning og'irligini, ayanchliligini his qilish mumkin edi...

Bir kuni uyimizga 10 yoshlar chamasidagi o'g'ilchasini yetaklagan bir ayol kirib keldi. Uning yuz-ko'zlari shunchalar xomush, mungli ediki, bu o'sha - qalbimni larzaga solgan ovoz egasi ekanligini darrov payqadim. Bolakayning

r a n g p a r chehrasidan uning nihoyatda nimjon, kasalmand ekanligi sezilib turardi. Suhbat chog'ida men bolaning og'ir xastalik

«2005- Sihat-salamatlik yili»

mehrini soyabon qilayotgandek bo'ladi, go'yo. Ona-chi, mushtipar ona bechora nima qilsin, kimdan madad kutsin?.. Ichkilikka ruju qo'ygan turmush o'rtog'idanmi yoki qari, kasalmand onasidanmi? U qanday qilib bo'lmasin jigargo'shasi hayotini saqlab qolishga intiladi. O'zi bilan harbiy qismda xizmat qiladigan dadamdek do'stlariga suyanmasa, kimga suyansin? Hozirgi kunda ko'pchilik begonaning dardiga befarq bo'lib qolgan. Odamlar osmonni beustun ayvon deyishadi. Men esa bu qiyosga qo'shilmayman. Agar osmonga muruvvat ustun bo'lmasa, u allaqachon qulab tushgan bo'lardi.

Shahnoza RAVSHANOVA,
Toshkent viloyati, Chirchiq shahridagi
2-maktab o'quvchisi.

Ayniqsa, kollej o'quvchilari tomonidan tayyorlangan bayram dasturi hamda yosh sportchilarning chiqishlari hammada katta taassurot qoldirdi. Kollej direktori, tibbiyot fanlari nomzodi Iskandar Muqimjonov yig'ilganlarni qizg'in muborakbod etdi. So'ngra, kollejda o'qituvchilik qilib kelayotgan ikkinchi jahon urushi front orti qatnashchilari Yarash Turmuhammedov va Talgat Hamitovlar o'sha olis, suronli yillar xotirasidan so'zladilar. Tadbir bahona kollejda tahsil olayotgan Fazliddin Rixsiboyev, Aziz Solixov, Ulug'bek Qoraboyev, Nadya Panlovskaya, Ira Averyanova, Dildora

Kollejimizda biron-bir tadbir, bayram, ma'rifiy soat yoki kechalar o'tkazilmaydigan kunlar barmoq bilan sanarli desak, mubolag'a qilmagan bo'lamiz. Ma'naviyat va ma'rifat ishlar bo'yicha direktor o'rinbosari Malika

Kim bo'lsam ekan?

O'rta maktabni tamomlab, mustaqil hayotga uchirma bo'ladigan damlarimizga ham sanoqli kunlar qoldi. Hozir har birimizning xayolimiz, kim bo'lsam ekan, degan savol bilan band.

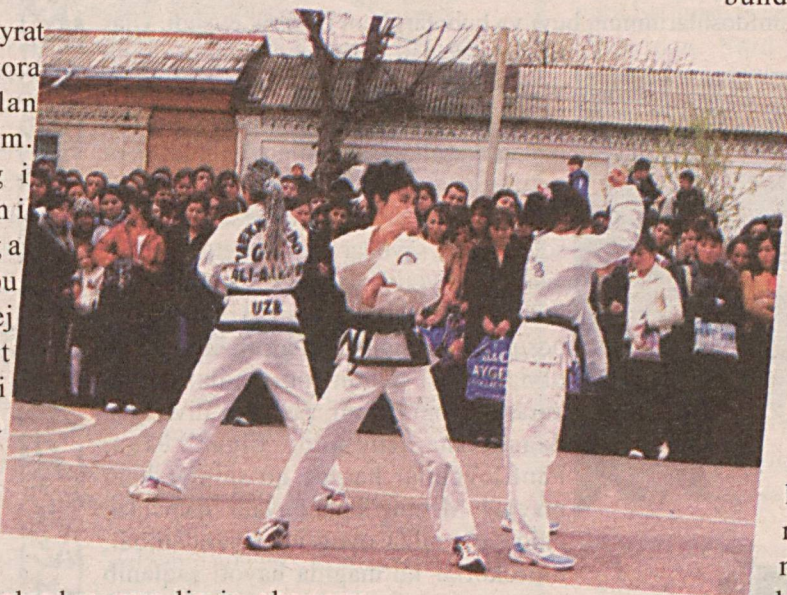
ENDI ANIQ BILAMAN

Oyijonim mening oppoq xalat kiyib yuradigan tish shifokori bo'lishimni orzulaydilar. Avvallari bu kasbga unchalik qiziqmasdim. Lekin bir kuni oyijonimning tishlari qattiq og'rib qoldi. Shifokorga borsak, tishlarini davolab bo'lmasligini, ularni olib tashlab, o'rniga yasama tish qo'yish lozimligini aytishdi. Oradan hech fursat o'tmay, sadafdek oppoq, bir tekis terilgan tishlar yasab berishdi. Sinchiklab qaralsa ham o'z tishlaridan ajratib bo'lmasdi ularni. Necha oylab tish og'rig'idan azoblanib, ovqat yeyishga qiynalib yurgan oyijonimning quvonganlarini bir ko'rsangiz edi. Shu voqea sabab bo'ldi-yu, qalbimning tubida bu kasbga mehr uyg'ondi. Qarorim qat'iy bo'lmagani uchun uni hech kimga, hatto oyijonimga ham aytmay yurardim...

Yaqinda poytaxtimizdagi Elektrotexnika tibbiyot kollejiga borib, u yerdagi shart-sharoitlar bilan tanishib qaytdim. Omadni qarangi, kollejda «Xotira va qadrlash kuni» munosabati bilan o'tkazilayotgan tadbirning ustidan chiqib qolibman. O'quv dargohining faxriy o'qituvchilari va faol mehnat qilib kelayotgan murabbiylar ishtirokidagi tadbir juda qiziqarli o'tdi.

Toshpo'latova, G'ayrat Mirahmedov, Nigora Tursunovalar bilan tanishib oldim. Sportdagi mahoratlarini yig'ilganlarga namoyish etgan bu o'g'il-qizlar kollej qoshidagi sport to'garaklari a'zolari ekanlar. Ular menga bilim maskanidagi shart-sharoitlar haqida to'lqinlanib gapirib berdilar.

-Bizning ustozlardan omadimiz chopgan,- deyishdi ular.-Faxriddin Sirojiddinov, Tabiba Abzalova, Mashkura Kushakova, Fokiya Vildanova, Saltanat Xo'jayeva, Minzifa Kamaliyeva, Dilshodjon Shamsiddinov kabi bilimdon va o'ta talabchan o'qituvchilarimiz qo'lida tahsil olyapmiz.

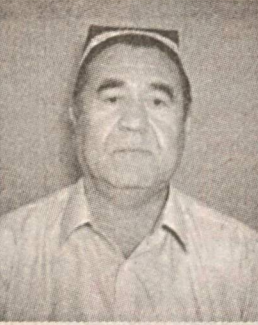
topshirishga ahd qildim. Qarorimdan oyijonim ham xursand bo'lib ketdilar.

Nargiza JALILOVA,
Toshkentdagi 249 - maktabning
11 - sinf o'quvchisi.

opa Baratova hamda ruhshunos opamiz Sayyora Mirzajonovalar bosh-qosh bo'ladigan bunday tadbirlar bois darsdan bo'sh vaqtlarimiz maroqli va serma'no o'tadi. Sen ham safimizga qo'shilaver, afsuslanmaysan,- deyishdi ular maqsadimni anglagach...

Kollejdan qaytar ekanman, hech ikkilanmay mana shu bilim maskaniga hujjatlarimni

Qishlog'imiz Bo'stonliq tumanining so'lim go'shalarida joylashgan bo'lib, unda talaygina oromgohlar mavjud. Bu yerga nafaqat bolalar, balki ot-onalar, bobo va buvilar ham hordiq

etib saylanganlar. Tinib-tinchimas inson doimo o'zgaralar dardi bilan yonib yashadi. 824 o'rinli maktab va 640 o'rinli bog'cha ham ularning rahbarligida bunyod etilgan. Oyimning

uchun ularni vazifasidan chetlatishibdi. Ammo qishloqdoshlarining qattiq turib himoya qilganliklari bois yana o'z faoliyatlarini davom ettiribdilar.

Ha, yaxshilik va yaxshi insonlar yodi hamisha ardoqda bo'larkan. Qishlog'imiz aholisi bugun

QISHLOG'IMIZ VIJDONI

chiqarishga, musaffo tog' havosidan nafas olishga, zilol suvlardan miriqib ichishga keladilar. Qishlog'imiz obod, yo'llari asfaltlangan, xonadonlari gaz va ichimlik suvlari bilan ta'minlangan. Bu yerlarning ko'rkam go'shaga aylantirilishiga hissa qo'shganlardan biri marhum G'ulom bobo Tursunboyevdir. Oliygo'ni tugatgach, ish faoliyatini hisobchilikdan boshlagan G'ulom bobo keyinchalik qishlog'imizga rais

xotirlashlaricha, bundan bir necha yil avval mutasaddilarning ko'rsatmasiga binoan qishlog'imizga kiraverishdagi so'lim bog'lar o'rniga o'zidan zaharli chiqindi ishlab chiqaradigan zavod qurishmoqchi bo'lishibdi. G'ulom bobo bunga qattiq qarshilik qilib, ushbu yerlarni odamlar uchun, ularning farzandlari uchun asrab-avaylabdilar. Yuqoridan kelgan ko'rsatmani bajarmaganliklari

500 dan ziyod. Bu yerdagi yam-yashil «Olmabog'», rang-barang gullar, hashamatli imoratlar, so'lim maskanlarning ko'rkamligida qishlog'imizning vijdoni bo'lmish G'ulom bobo Tursunboyevning hissasi bor. Qishlog'imiz ahli ularni hamisha hurmat bilan xotirlaydilar.

Umida MURODOVA,

Bo'stonliq tumani,

«Soyliq» qishlog'idagi 11-o'rta maktabning 7-«B» sinf o'quvchisi.

XOTIRA TURNIRI

Yaqinda maktabimizda 9 may, «Xotira va qadrlash kuni»ga bag'ishlangan futbol bo'yicha xotira turniri bo'lib o'tdi. 10 kun davom etgan musobaqalarda 5- hamda 11- sinf o'quvchilari ishtirok etishdi. Turnirni yakunlash marosimi bayramona tus oldi. G'oliblarni taqdirlashdan avval maktabimiz direktori M.Tojimatov so'zga chiqib, olamdan o'tgan ustozlarimiz hamda hayotdan bevaqt ko'z yumgan maktabdoshlarimiz nomlarini hurmat va ehtirom bilan birma-bir yodga oldi.

So'ngra barchamiz intiq kutgan hayajonli damlar - g'oliblarni taqdirlash marosimi boshlandi.

Farg'ona viloyati, Uchko'prik tumanidagi 15 - maktabning 7 - «A» sinf o'quvchisi.

1-o'ringa 11-, 9-«G», 7-«B», 6- «A», 2-o'ringa 9- «A», 8- «D», 7-«A», 6-«B», 3-o'ringa esa 10-, 8- «B», 7- «D» sinflar sazovor bo'lishdi. Shuningdek,

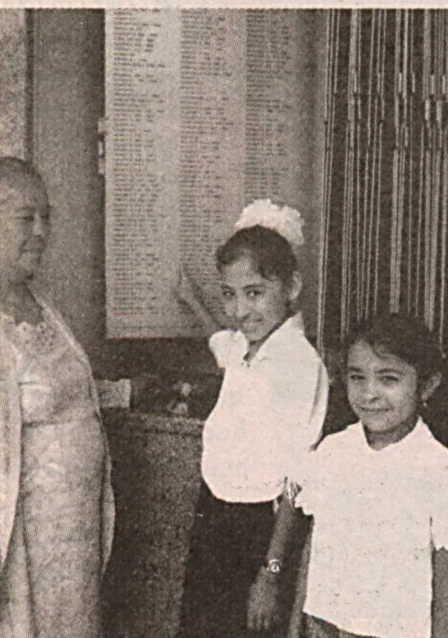
«Eng ko'p gol uruvchi», «Mohir darvozabon» nominatsiyalari bo'yicha ham g'oliblar aniqlanib, munosib taqdirlandilar.

Maktabimizda tez-tez o'tkazib turiladigan bunday musobaqalar o'quvchilarimizni jismonan chiniqtirish bilan birga, ular qalbida Vatanga sadoqat, o'tganlar yodiga hurmat tuyg'ularini shakllantiradi.

Sarvinoz JO'RAYEVA,

QAMALDAN OMON QAYTGAN BUVAM

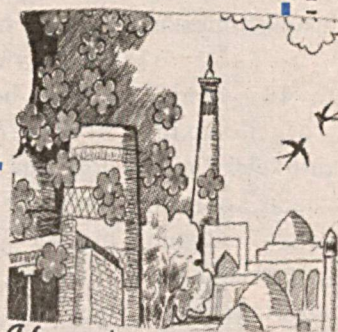
Maktabimizda «9-May Xotira va qadrlash kuni» keng nishonlandi. Direktorimiz Xayrulin Eldor Abdulhaqovich va ustozim Venera opa Sobirova boshchiligida o'tkazilgan tadbirda sinfdoshlarimning buvi va bobolari ham ishtirok etishdi. Ular

ota-onalaridan eshitgan ikkinchi-jahon urushi voqealarini so'zlab berishdi. Buvijonim Nodira aya Hamroyeva o'z otalari Yarulla ota Husainovning Moskva ostonasida qamalda qolgan 28 nafar Panfilovchilar diviziyasi orasida bo'lganini so'zlaganda, savollar yog'ilib ketdi. Chunki ana shu diviziya jangchilari juda katta jasorat ko'rsatgan ekan. Ular fashist bosqinchilarining tuprog'imizni egallab olmasliklari uchun jon-jaxdlari bilan kurashib, «intizomli, jasoratli diviziya» degan sharaflil nom olgan ekan. Panfilovchilar haqida qo'shiqlar ham mavjud. Mening katta buvam qamaldan chiqayotganida oyog'idan yaralanibdi. Shifokorlar ko'magida hayoti saqlanib qolingani buvajonim 70 yoshda hayotdan ko'z yumdilar. Mustaqillik maydonida o'rnatilgan xotira kitobi ro'yxati tuzilayotganida ular tirik edilar. Shunday

Nozima HAMROYEVA,

Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumanidagi 35-maktabning 5-sinf o'quvchisi.

Hamisha uyg'oq xotira

JANGGOH XOTIRALARI

Tarixga nazar soladigan bo'lsak, u juda ko'p jangu jadallarga guvoh bo'lgan. Bu urushlarda qanchadan-qancha insonlar qurbon bo'lishgan, qanchalari mayib-majruh bo'lib qaytishgan. Ko'ksilari orden va medallarga to'lgan

buvi-yu bobolarimiz urush xotiralarini ko'zlarida yosh bilan eslaydilar. Mening bobojonim ham urushda qatnashib, qorovul qo'shinlarida xizmat qilgan ekanlar. Bobom bu qonli urushda mislsiz qahramonlik ko'rsatgan va qurbon bo'lgan quroldosh do'stlari haqida juda ko'p gapirib berarkanlar. Quroldosh do'stlari orasida o'zbek qizlaridan Zebo G'aniyeva ham bo'lgan ekan. U ayol kishi bo'lishiga qaramasdan, askarlar bilan yelkama-yelka turib jang qilibdi. Bobom ham bir necha marotaba jarohat olganlariga qaramay, yana safga qaytib,

ko'plab fashistlarni yer tishlatibdilar. Keyinchalik bu qahramonliklari uchun «Jasorat» medali bilan taqdirlanibdi. Ular bilan yana M. Rustamov, Sodiqov degan jangchilar ham birga jang qilishibdi. Sodiqov degan o'zbek yigiti beliga granata bog'lab, nemislar tanki tagiga o'zini tashlabdi. Nemis-fashistlarga qarshi jangda o'zbek yigitlari ham juda ko'p jasorat ko'rsatishgan va munosib taqdirlangan

ekanlar... Bobom urush yillarida kechgan har bir kunlarini qalbda titroq, ko'zlarida yosh bilan eslaydilar va: «Biz ko'rgan kunlarni sizlar aslo ko'rmanglar», deyдилar. Ushbu to'qchilik va tinchlik zamonimizga ko'z tegmasin, deb duo qiladilar.

Botir UBAYDULLAYEV,
O'zDJTU qoshidagi akademik litsey talabasi.

JAHONGIRNING DEGANLARI

Bobom tirik bo'lsa bu yil, Sakson yoshga kirardilar. Do'stlarimning bobosidek, Qo'lim ushlab yurardilar. -Jahongirvoy, bormisan,- deb, Kunda yo'qlab turardilar. Men bilaman, bobojonim, Olovlarni bosib o'tgan. Olov ichra o'zi yonib, Bizga tinchlik hadya etgan. Men dadamdan qani ayting, Bobom kim deb, So'rab-so'rab

tinmaganman.

Har bir aytgan so'zlarini, Quloq berib tinglaganman. Bobom yotar Yevropada, Birga jasur o'rtoqlari. Qo'llaridan unib chiqqan, Yerning maysa - giyohlari. Ular yotar bosmasin deb, Yovuzlarning oyoqlari... Bilasizmi mangu olov - Bobojonim yuragidir. Kunlaringiz yorug' bo'lsin, Degan bizga tilagidir. Bobom meni nevaram deb siylamadi.

Qalbda armon men bobomni Bobojon, deb siylamadim. Armonim ko'p, Men bobosiz o'sdim desam, Otam deydi: -Men otasiz. Oyim deydi: -Ko'z yosh qilmang, O'g'lingiz bor, kap-kattasiz. Dadam shunda kulib qo'yib,

Safar BARNOYEV

Sekin boshim silaydilar. Menga bobom yoshin emas: Mardligini tilaydilar. Bobojonim jo'mard bo'lgan, Rostgo'y bo'lgan, zo'r bo'lgan. O'z baxtini eli bilan, Eri bilan bir ko'rgan. Dadam doim g'ururlanar, «Man otamning o'g'liman» deb, «Shuning uchun to'g'ri so'zman, Shuning uchun to'g'riman», deb. Men bobomning nevarasi, U kishining davomiman. Men o'taman, bobojonim, Orzulari dovonidan. O'sayapman, sof bo'lsin deb, Osmonimning havolari. Qo'l ushlab yursin unda, Nevara-yu bobolari... Bobom tirik bo'lsa bu yil, Sakson yoshga kirardilar. Do'stlarimning bobosidek, Qo'lim ushlab yurardilar. Bobom meni qirq yil burun, Dast ko'tarib olgandilar. Bobosi yo'q bolalarga, Bobo bo'lib qolgandilar.

Yaqinda maktabimizda tuman maktab rahbar o'rinbosarlarining navbatdagi anjumani bo'lib o'tdi. XTB uslubchisi boshqargan mazkur anjumanda tumanimizdagi 46 ta maktabning ma'naviy-ma'rifiy ishlar bo'yicha rahbar o'rinbosarlari qatnashishdi. «O'z-o'zini boshqarish» mavzusida o'tkazilgan anjumanimizga yig'ilganlar maktabimizning bir kunlik faoliyati bilan yaqindan tanishdilar. Shu kuni maktab hayotini biz - «Kamolot» YoIH a'zolari boshqardik. Birimiz maktab rahbari, ikkinchimiz uning o'rinbosari bo'ldik. Fan o'qituvchilari o'rini ham o'zimiz egalladik. Darslar bilan birgalikda «Giyohvandlik - asr vabosi», «Chekish va uning oqibatlarini»

MEN «RAHBAR» BO'LDIM

mavzusida tarbiyaviy soatlar, «Odam va olam», «Sanamlar sarvari» deb nomlangan ko'rik-tanlovlar o'tkazdik. Shuningdek, «Kamolot» va «Kamalak» tashkilotlarining yig'ilishi ham bo'lib o'tdi.

Shu kuni maktab rahbari vazifasini bajarish menga topshirilgandi. Avvaliga biroz cho'chidim. Kattagina maktabni

boshqarishning o'zi bo'ladimi axir?

Keyin esa tengdoshlarim menga bildirgan ishonchdan ruhanib, rahbarlikka rozi bo'ldim. Ishimiz kattalarga ma'qul bo'lishi uchun astoydil harakat qildik. Ishni qilgandan keyin uni munosib tarzda ko'rsata bilish ham bir san'at ekan. O'zimdagi hayajonni bosib, anjuman ishtirokchilariga maktabimiz hayoti haqida batafsil so'zlab berdim. Yig'ilganlarning ishimizdan qoniqish hosil qilganliklari shundoqqina yuz-ko'zlaridan sezilib turardi.

Toshkent viloyati, Zangiota tumanidagi F.Po'latov nomli 36 - o'rta maktabning 11 - sinf o'quvchisi A.EGAMBERDIYEVning so'zlarini Nargiza AKBAR qizi oqqa ko'chirdi.

«ADOLAT-2» G'OLIB

Qishlog'imiz klubi hamisha yoshlar bilan gavjum. Bu yerda turli tadbirlar, qiziqarli kechalar, uchrashuvlar, mahallalar o'rtasida bo'ladigan bellashuvlar muntazam ravishda o'tkazilib turiladi. Ana shunday tadbirlardan biri «Yoshlar va qonun» mavzusida bo'lib, unda hududimizda joylashgan 14-, 15- va «So'qoq» qishlog'ining 17-, 16- maktablari o'quvchilari ishtirok etishdi. Beshta shart bo'yicha o'tkazilgan bellashuvda ta'lim maskanlarining 10- 11-sinf o'quvchilari o'zlarining huquqiy bilimlari borasida kuch sinashdilar. Ko'rgazmali jihozlar, turli bukletlar, yoshlar orasida giyohvandlik, o'g'rilik, ota-onalar e'tiborsizligi va uning oqibatlar borasidagi sahnaviy ko'rinishlar yig'ilganlarda katta taassurot qoldirdi. Tadbirda 17-umumiy o'rta ta'lim maktabining «Adolat-2» guruhi g'olib deb topilib, homiylar tomonidan qimmatbaho sovg'alar bilan taqdirlandi hamda tuman miqyosida bo'ladigan 2- bosqichga yo'llanmani qo'lga kiritdi.

Venera TURDIYEVA, Toshkent viloyati, Parkent tumani, Zarkent qishlog'ida joylashgan 15-maktabning 10- sinf o'quvchisi.

Tadbir

BAHRU BAYT YARASHGAN QIZLAR

Bizning Farg'ona viloyati, Uchko'prik tumanida joylashgan 51- umumta'lim maktabimizda yoshlarga puxta bilim berish borasida talaygina xayrli ishlar amalga oshirilmoqda. Keng va yorug' sinf xonalari, barcha jihozlarga ega bo'lgan sport zali, turli to'garaklar o'quvchilar ixtiyorida. Bolajonlarimiz uchun amalga oshirayotgan barcha xayrli ishlarimizda ota-onalarning, homiylarimizning munosib hissalari bor. Ta'lim maskanimizda sinflararo fan olimpiadalari, turli sport musobaqalari, qiziqarli mavzularda ko'rik-tanlovlar o'tkazilib turiladi. Yaqinda 8- va 9- sinf qizlari ishtirokida «Balli qizlar!» bellashuvi bo'lib o'tdi. 6 nafar ishtirokchining o'z qishloqlariga berayotgan ta'riflari-yu, aytayotgan bahru baytlari, pazandalik mahoratlari va zukkoliklari hay'at a'zolari tomonidan yuqori baholandi. Bellashuvda 9- sinf o'quvchilari Zarifa Xidirova 1-, Hosiyat Turdimatova 2- o'rinni egallagan bo'lishsa, 3-o'rin 8-sinf o'quvchisi Gulnoza Hamidjonovaga nasib etdi. G'oliblarni maktab homiysi, tadbirkor Sherzod aka Xidirov qimmatbaho sovg'alar bilan mukofotladi.

Marhamat SAIDAHMEDOVA, 51- umumta'lim maktabining ona tili va adabiyot fani o'qituvchisi.

XORAZMDA KUYLAGAN QIZLAR

Maftuna Haydarova bir necha yillardan buyon maqom yo'nalishida qo'shiqlar ijro etib kelmoqda. U Oqtosh shahridagi Alisher Navoiy nomli 64- maktabning 8- sinfida a'lo baholarga o'qiydi. Uning tengdoshi Gulnoza Meliqulova esa Mirzo Ulug'bek nomli 56- o'rta maktabning 8-sinfida tahsil oladi. Bu dugonalar yaqinda Xorazmda bo'lib o'tgan Muxiddin Qori- Yoqubov nomidagi Respublika tanlovida ishtirok etishdi. Sahnada «Aylagach» hamda «Chaman ichra» qo'shiqlarini maroq bilan kuylagan Maftunaning shirali ovozini hay'at a'zolari yuqori baholashdi. U tanlovning to'rtinchi o'riniga sazovor bo'lib, ona yurti Samarqandga diplom bilan qaytdi. Dastlab Maftunani, so'ngra Gulnozani suhbatga tortdim. Birinchi o'rinni egallaganingizda boshqacha bo'lardiga, degan savolimizga oqko'ngil tengdoshingiz, yo'q, birinchi o'rin uchun kuchli ijro zarur, men hali u darajaga yetishim uchun ko'p mehnat qilishim lozim bo'ladi, deya javob berdi. Tanlovda ko'p do'stlar orttirdim, kuylash borasida tajribam oshdi.

«O'zbekiston Vatanim manim» tanlovida ham qatnashgan ekansiz.

Ushbu tanlovning respublika bosqichida qatnashib, 2003-yili II-o'ringa sazovor bo'lgandim.

DUTOR - IKKI TOR DEGAHI

-Dutor chalib kuy, qo'shiqlar ijro etish mening jonu dilim,- deydi Gulnoza. -Bir necha yildan buyon shahrimizda joylashgan musiqa maktabiga qatnayman. Ustozimiz Halima opa Bobonazarova katta tajribaga ega. Ular dastlab respublika «Dutorchi» qizlar ansamblida ishlaganlar. Ustozimizdan dutor chalish sirlarini qunt bilan o'rganayapmiz.

-Gulnoza, tanlovda qanday natijalarga erishdingiz?

-Tanlovda «Rohat» hamda «Dugoh» kuylarini ijro etdim. Maqtanayapti demang-u, nazarimda men ijro etgan o'zbekimning mumtoz kuylari zalda o'tirgan tinglovchilarni eritib yuborgandek bo'ldi. Qo'lga kiritgan g'oliblik diplomim

Bunga san'at shaydolari bo'lmish tengdoshlarimiz Maftuna Haydarova hamda Gulnoza Meliqulovalarning muvaffaqiyatlari misoldir.

birgina mening emas, balki ota-onam va ustozlarim mehnatiga berilgan munosib baho desam adashmayman.

-Kelajakda kim bo'lmoqchisiz?

-Yoshligimdan san'atkor bo'lishni orzu qilaman. Maktabni tugatib, konservatoriyaga o'qishga kirmoqchiman.

«Intilganga tole yor» deganlaridek, kishi doimo olg'a qarab intilsa, aslo kam bo'lmaydi.

Nuriddin HAYDAROV, O'zMU qoshidagi S.Rahimov akademik litsey talabasi.

Nuriddin HAYDAROV, O'zMU qoshidagi S.Rahimov akademik litsey talabasi.

Tengdoshlarning ijodi

Shahnoza JO'RAYEVA «Qora oltin» yurti bo'lmish Qashqadaryoning Muborak shahridan. Said Jo'rayev nomli 1 - maktabning 8 - sinfida tahsil oladi. O'qishlari a'lo. Mana bir necha yildirki, Shahnoza she'rlar qoralab keladi. She'rlari sodda, samimiy, tuyg'ulari musaffo, qalami ham hiyla charxlangan. Qashqadaryo ham, Muborak ham azaldan shoirlar yurti sanaladi. Ajab emas, yillar o'tib Shahnozaga ham bu baxt kulib boqsa...

INSONLAR

Insonlar bo'larkan ikki toifa, Biri yaxshi bo'lsa, unisi yomon. Nega shundayligin bilolmay men lol, Axir hammasi ham insondir inson!

Yaxshi insonlarning yuragi pokdir, Ularda bo'ladi vafo, sadoqat. Yomonlarning bag'ri misoli toshdir, Ularning qalbida hasad, adovat.

Yomon inson bo'lib tug'ulmas hech kim, Yomonga ergashib uningdek bo'lar. Yaxshilarga yondoshib yashasak agar, Dunyo ezgulikka, shodlikka to'lar.

Shahnoza JO'RAYEVA.

Abduazim dadasi, ayasi bilan Yunusobodagi baland uyda turadi. Dadasi har kuni ishga boradi. Abduazim ayasi bilan uyda qoladi. Dadasi ko'p o'yinchoqlar olib kelib bergan. Yolg'iz qolsa o'yinchoqlarini o'ynaydi. Ayniqsa, Lego o'yinchog'ini yaxshi ko'radi. Undan ko'p narsalar yasagan. Uchqur mototsikllar, mercedesga o'xshagan mashinalar, katta muziyorar kemalar, raketalar, ayniqsa, reaktiv samolyotlar juda chiroyli chiqqan. Dadasi ishdan kelganida ularni oynavand shkafdan olib, birma-bir ko'rsatadi. Shunda dadasi:

-Juda boplab yasabsiz-ku. Xuddi rostakamiga o'xshaydi,- deb toza maqtaydi. Keyin so'rab ham qo'yadi:

-Katta bo'lganingizda kim bo'lmoqchisiz?

-Katta bo'lganimda konstruktor bo'lmoqchiman. Yangi reaktiv samolyotlar, raketalar yasamoqchiman.

-Balli o'g'lim, yaxshi niyat qilibsiz. Farishta omin desin.

-Farishta omin desa nima bo'ladi, - Abduazim ziyraklik bilan yana so'raydi.

-Farishta omin desa orzularingiz ro'yobga chiqadi,- tushuntiradi dadasi.

-Unday bo'lsa, omin desin, - Abduazim sakrab o'yin tusha boshlaydi. So'ng oshxonaga -ayasining yoniga suyunchi olgani yuguradi.

-Ayajon, farishta omin desa men konstruktor bo'lar ekanman.

-Farishta omin desa, albatta

konstruktor bo'lasan,- ayasi Abduazimning lo'ppi yuzlaridan o'pib qo'yadi.- Buning uchun yaxshi bola bo'lish kerak, yaxshi o'qish kerak, to'polon qilmaslik kerak.

-Men, ayajon yaxshi bola bo'laman, yaxshi o'qiyman, to'polon qilmayman.

Abduazim xursandchiligini bobosiga ham aytgisi keladi. Lekin bobosi amakilari bilan Istirohat dahasidagi hovlida turadi. Shu bois hozir bobosining bo'yniga osilib, konstruktor bo'lmoqchiligini aytolmaydi. Bobosini sog'inganini his qiladi.

-Dadajon, -deydi Abduazim dadasiga yulvorib,- bobomlarnikiga qachon boramiz?

-Bobongni sog'indingmi?

-Ha, juda sog'indim.

-Yakshanba kuni olib boraman, bo'lmasa.

-Yakshanba qachon bo'ladi... Yo'q, hozir... o'zim...

Abduazim barmoqlarini bukib kun sanay boshladi.

-Yakshanbaga yana to'rt kun bor ekan.

Uzoq ekan.

Abduazimning qovoq tumshug'i osilib ketadi.

-Uzoq ekan...

-Bobongni juda sog'indingmi?

-Juda sog'indim.

-Ertalab bobongnikiga qo'yib, ishga

ABDUAZIM

(Hikoya)

o'tsam, xarxasha qilmay o'tirasanmi?

-Xarxasha qilmayman... to'polon qilmayman, yaxshi bola bo'lib o'tiraman.

Abduazim dadasiga yalinib gapiradi.

-Hay, mayli,- deydi dadasi ham,- ertalab erta tursang, bobongnikiga qo'yib o'taman. Lekin...

-Lekin,- Abduazim dadasining og'ziga tikilib qoladi.

-Lekin... kechqurun seni olib ketgani o'tolmasam kerak.

-Mayli, o'tmasangiz bobom

bilan achomlashib yotaman.

Ertalab dadasi Abduazimni bobosinikiga qo'yib, ishga o'tib ketadi...

Abduazim bobosiga salom berib, bo'yniga mahkam osiladi. Bobosining soqoli bosta ham uzoq qo'yib yubormaydi.

-Bilasizmi, bobo,- deydi, keyin xursandchiligini yashira olmay,- men konstruktor bo'lmoqchiman, katta bo'lganimda, albatta.

-Konstruktor bo'lib nimalar yasamoqchisan?-so'raydi bobosi.

-Konstruktor bo'lib reaktiv samolyotlar, oyga uchadigan raketalar yasamoqchiman.

-Niyatingga yetgin, bolam,- deydi bobosi.

-Farishtalar omin desa, bo'ldi ekan, bobojon.

-Iya, shundaymi? -bobosi

KOMPYUTERGA MUHTOJMIZ

Maktabimiz tumandagi eng nufuzli maktablardan sanaladi. Shunday bo'lsa, maktabimizda kompyuterlar yo'q. Biz kompyuter saboqlarini o'rganish uchun qo'shni qishloqdagi yohud tumandagi maktablarga borishga majbur bo'lyapmiz. Tumanda o'tkaziladigan fan olimpiadalarida o'quvchilarimiz kompyuterni bilmaganliklari uchun yutqazib qo'yishayotgani ham bejiz emas. Biz-ku kompyuterlarni orzulay-orzulay maktabni bitirib ketaymiz. Kompyuterlarda ishlash hech bo'lmasa uka va singillarimizga nasib qilsin. Birgina bizda emas, mamlakatimizdagi har bir maktabda kompyuterlar bo'lishini juda juda istardim.

Fazilat MUHAMMADIYEVA,
Samarqand viloyati, Qo'shrabat tumani,
Zarmitan qishlog'idagi 34 - maktabning II - sinf o'quvchisi.

Bir o'rmonda ayiqlar oilasi yasharkan. Ular ahil, inoq yashasharkan. Lekin eng kenja ayiq injiq va tantiq ekan. U onasining gaplariga quloq solmas, o'rmonda bir o'zi sayr qilib yuraverarkan. Onasi esa uni ko'zdan qochirishga harakat qilarkan.

TANTIQ AYIQCHA

Kunlardan bir kuni ayiqcha onasi va aka-opalari uxlab yotishganidan foydalanib, o'zini quyuq o'rmonga uribdi. Aylanib-aylanib bir joyda meva terib yeyayotgan ekan,

birdan sharaq-shuruq ovozni

eshitib qolibdi. Qarasa, ovchi unga miltig'ini to'g'rilab turganmish. Ayiqcha qo'rqib qochmoqchi bo'libdi. Shu payt onasi va akalarining

o'kirgan ovozlari kelibdi. Ovchi qo'rqib qochib ketibdi. Tantiq ayiqchaga esa bu saboq bo'libdi. Shu voqeadan keyin u hech ham bir o'zi yurmaydigan bo'libdi.

Nazoratxon MEYLIYEVA,
Farg'ona viloyati, O'zbekiston tumanining Habibiyy nomli
19-o'rta umumiy ta'lim maktabining 6-«B» sinf o'quvchisi.

ATIRGUL HAQIDA AFSONA

Qadim-qadim zamonda, juda uzoq mamlakatda ahil, tinch-totuv yashaydigan qabila bo'lgan ekan. Qabilaga bir go'zal qiz boshchilik qilarkan. Ular chor-atrofini gullar bilan to'ldirib tashlashgan ekan.

Kunlardan bir kun bu mamlakatga yov bostirib kelibdi. Dushmanlarning boshlig'i qizga elchi yuboribdi. Unga yaxshilikcha mamlakatni uning qo'lga topshirishni, aks holda uni sehrlab qo'yishini aytiribdi. Qiz bunga rozi bo'lmabdi. Dushman bostirib kiribdi. Qiz ayonlari bilan o'zi barpo qilgan gulzorga bekinibdi. Shunda yog'iyllarning yo'lbochisi uni sehrlabdi. Qiz o'tirgan joyida chiroyli, lekin tikanli atirgulga aylanib qolibdi. U tikanli gulga aylanib qolsa-da, o'z Vatanini tark etmabdi...

Maftuna RAHIMOVA,

Farg'ona viloyati, Toshloq tumanidagi 21-maktabning 9-«G» sinf o'quvchisi.

HUNARIMDAN QO'YMASIN

Odamlar ham unga rahmat aytmay qo'yishibdi. Shunda u mehnat qurollarini qidira boshlabdi. Bir necha oydan buyon eskirib ketgan asboblarni topib, ularni tozalabdi va yana ishga kirishib ketibdi. Shundagina u tekinga yashash zerikarli ekanligini, bir kun bo'lsa-da odamlarga yaxshilik qilib, ularning duosini olish savobligini anglabdi.

Behzod BADALOV,
o'quvchi.

Muxbir safardan qaytdi

SUHROBNING SEHRLI DUNYOSI

Men Belorussiyada tug'ilib o'sganman. Belorussiya televideniyesi orqali berib boriladigan bolalar shoularida, musiqiy kliplarda Vitebsk shahrida o'tkaziladigan Slavyanlar Bozori Xalqaro Festivalida «Bulbul ushlagan bola» mukofotini qo'lga kiritgan o'zbek o'g'loni Suhrob Kenjayevni tez-tez ko'rsatib turishadi. Biz uning qo'shiqlarini eshitib katta bo'ldik. Suhrobning qo'shiqlarini nafaqat belorus bolalari, hatto kattalar ham miriqib tinglaydilar. Uning maftunkorligi, sehrlı ovozi, chaqnab turgan ko'zlari tinglovchilar kayfiyatini ko'tarib, xursandchilik bag'ishlaydi. U dunyo xalqlarining qo'shiqlarini me'yoriga yetkazib kuylaydi. So'ngra, biz O'zbekistonga ko'chib keldik. O'zbekiston televideniyesi orqali Suhrobni juda kam ko'rsatisharkan. Radiolarda ham uning qo'shiqlari yangramaydi. Audiokassetalarini olib eshitay desam,

hech qayerda sotilmas ekan. Qadrnim «Tong yulduzi», sen Suhrobning qo'shiqlarini eshitmagan bolalar uchun o'z sahifangda uning oilasi, qayerda va kim bilan ijod qilishi haqida ma'lumotlar bersang. Shuningdek, sevimli rejissyorimiz Shuhrat aka Abbosovdan juda katta iltimosim bor: «Hurmatli ustoz! Siz bir kuni «Assalom O'zbekiston» ko'rsatuvida hali kuchim ham, g'ayratim ham juda ko'p. Yaxshi kinolar ishlash niyatim bor, dedingiz. Oqiljon Husanov qalamiga mansub «Tog'da o'sgan bola» sarguzasht kinosini suratga olsangiz-u, undagi bosh qahramon obrazini Suhrob ijro etsa. Uni o'zbekning Garre Poteri deyishadi. Ana shunda o'zbekning Mauglisi obrazi haqiqiy va jonli yaratilardi. Bir kun kelib Suhrobni butun jahon tan oladi. Balkim u Gollivud yulduzi bo'lar. Kuylagan qo'shiqlari orqali xalqiga, Vataniqa shuhrat olib keladi, deb ishonaman.

Ruslan MIRZAYEV,

poxtimizning Mirzo Ulug'bek tumanidagi 27-maktabning 9- «B» sinf o'quvchisi.

YURTIMIZ YULDUZLARI

Navoiy viloyatining Navoiy shahrida joylashgan «Farhod» madaniyat saroyiga tashrif buyurganimizda saroy foyesi, o'quv xonalari yuksak did bilan bezatilganligining guvohi bo'ldik. Kiraverishdagi fotolavhalar va gullar kishiga ajib kayfiyat bag'ishlaydi. Navoiy Konmetallurgiya kombinatiga qarashli madaniyat saroyi direktori Nikolay Petrovich Sisoyev va uning o'rinbosari Muhiddin aka Kenjayev bizni ochiq chehra bilan kutib olishdi. Ular ushbu maskanning ish faoliyati, yosh iqtidorlari haqida maroq bilan gapirib berishdi. Biz Suhrob Kenjayev bilan ana shu yerda uchrashdik. U maktabning 9-sinfida tahsil olish bilan birga shu maskanning yakkaxon qo'shiqchisi bo'lib ham ishlarkan. Ustozlari - otasi

Aziz o'quvchilar! Tahririyatimizga Ukrainaning Zolotoye shahridan Tatyana Mirosnichenko, Vitebsk shahridan Viktor Kazak va Roman Moskolenko, Yekaterinburg shahridan Yekaterina Metrofanovadan ham shu mazmunda maktublar kelgan. Ko'p sonli mushtariylarning xatlariga asosan tahririyatimiz fotomuxbiri Ozod Mirzayev Navoiy viloyatiga safarga borib, Sizlar uchun lavhalar tayyorlab keldi.

qariyb o'ttiz yildan buyon shu guruhga yetakchilik qilisharkan. To'rt nafar farzandlari ham ota-ona izidan borib, san'at yo'lini tanlashibdi. Suhrob o'zining shirali ovozi bilan nafaqat Navoiy viloyatini, balki ona diyori O'zbekistonning madhini butun dunyoga taratdi. U viloyat, respublika miqyosida g'oliblikni qo'lga kiritib, xalqaro tanlovlar laureatidir. «Qizilqum ovozi», «O'zbekiston vatanim manim», Belorussiyadagi

Germaniyaga, iyunda Gollandiya safariga tayyorgarlik

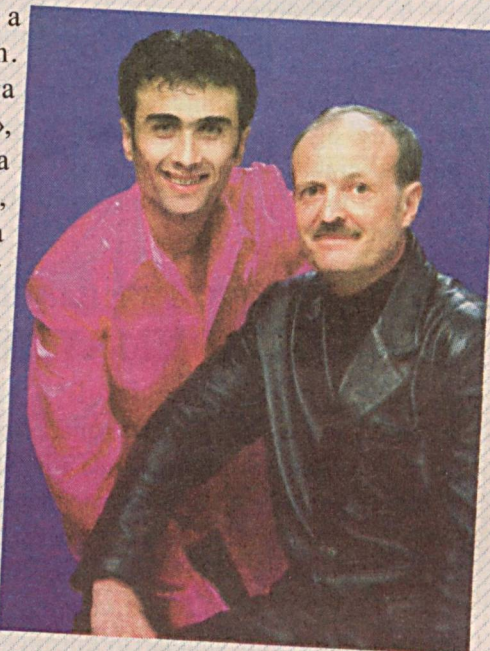
ko'rmoqda. Yaqinda u kinoda ham bosh rolni ijro etdi.

Navoiyning yana bir san'at yulduzi Sherzod Davronovdir. U ham juda ko'p xalqaro tanlovlarda qatnashib, nafaqat navoiylik, balki barcha O'zbekiston yoshlari dovru'g'ini dunyoga tanitdi. U yurtimizda o'tkazilgan «Qizilqum sadolari», O'zbekiston qo'shiqlar bayrami «Navro'z bayrami» va mustaqillik tantanalarida ham qatnashdi. Sherzod «Nihol» mukofoti sovrindori. U xalqaro tanlovlarda faqat yuqori o'rinlarni egallab, oliy

mukofotlarga sazovor bo'lgan. Yaltadagi «Qora dengiz», «Qo'stlik», Belorussiyada «Oltin shlyager», Ukrainada «Slavyanlar bozori», Pokistonda o'tqazilgan yosh ijrochilar xalqaro tanlovlarda diplomant bo'lib qaytgan. Sherzod Davronovni barcha muxlislari, ustozlari qizg'in qutlashadi.

Katta iste'dod sohiblari eng navqiron estrada xonandalari bir marta qo'shig'ini tinglagan insonni lol qilib, qalbini sehrlab qo'yadigan bu o'zbek o'g'lonlarining kelajagiga omad tilaymiz. O'z

navbatida Qizilqumning bu chechaklarini havaskorlikdan professionallikka olib chiqishga, ularni kamol topishda respublika va xalqaro miqyosdagi tanlovlarda ishtirok etishda doimiy ravishda ko'rsatib kelayotgan moliyaviy va ma'naviy ko'maklari uchun Navoiy konmetallurgiya kombinati

jamoasiga va uning rahbari Nikolay Ivanovich Kucherskiyga, kasaba uyushmasi qo'mitasi raisi Palamarchukka behad minnatdorchiligimizni izhor etamiz. Nihollar yaxshi bog'bonlar qo'lida o'sar ekan, yurtimiz albatta bepoyon bog'larga aylanib ketadi.

Muhiddin aka va onasi Ro'zibibi opalar shu maskanda «Shirin» dastasini tashkil qilgan ekanlar. Ular

oliy o'rinlarni olib, diplom, granpri va «Oltin medal»lar bilan o'z ona yurtiga qaytib keldi. Suhrob may oyida

Onajonim tabiat

-Hoy, xushxabar, uy egalari, vov, vov. Humoyun kelyapti. Mazza qilib o'ynaymiz, ura. Meni bog'lab qo'yanlaringizni ko'rsa bormi hali. Yashavor, do'stim. Qancha kutdim-a.

-Seni bog'lab juda to'g'ri ish qilishdi.

do'stimiz Humoyun kelayotgan ekan-da.

-Bu nima bezovtalik,- yangi imoratning ayvonidan qo'lida randa, qulog'iga qalam qistirganicha istarasi issiq, qarashlari o'tkir xonadon sohibi ko'rinish berdi.

-Nabirangiz, nabirangiz kela...

MENING DODAJONIM

-Dodajon, siz bog'bonmisiz?

-Bu bir hunarim, bolam.

-Duradgor, ustachiligiz-chi?

-U ham yana bir hunarim.

-Voy, mashinalarni ta'mirlab, haydaysiz ham-ku.

-Unisi yana biri...

-Yoshligingizda o'zi kim bo'lmoqchi edingiz?

-Men bolaligimdan o'qituvchi bo'lishni orzu qilganman. Shu orzum meni 1961-yil Toshkent Davlat Pedagogika universitetiga yetakladi. Uning biologiya fakultetiga o'qishga kirdim. 1965-yil tugatib, Piskent shahrining 79-yordamchi maxsus maktab-internatiga ishga keldim. 36 yil davomida yosh avlodga ta'lim-tarbiya berdim. O'quvchilarimning ko'pchiligi hayotda o'z o'rnini topib ketdi.

-Dodajon, orzularingizning hammasi amalga oshdimi?

-Orzularning ushulishi doimo yangi rejalarining debochasi bo'lmoqchi kerak. Shundagina hayot g'ildiragi bir maromda aylanadi. Umrda mazmun bo'ladi.

-U nima degani?

-U-mi? U hayotda tarbiyalagan farzandlarining kamolga yetib, o'z o'rnini topishi, elga nafi tegishi, degani. Qo'ling bilan bunyod qilgan narsalarning odamlar koriga yarashi, yaratgan bog'laring mevasi avlodlarning og'ziga tegishi, degani...

Dodajonim shunaqa zo'rarki. Meni yosh bola demay, erinmasdan tushunmaganimni tushuntiradilar.

Tog'alarim ham qalbidamda bo'shab qolgan ADAJONIM o'rnini bosish uchun harakat qilishadi. Men ham hayotda adajonimda ko'rganlarim va dodajonimdan o'rganganlarim yordamida yetuk shaxs bo'lishga harakat qilaman.

Humoyun MUZAFFAR o'g'li.

JONIVORLAR TILLASHGANDA

Chunki hammaning oyoq kiyimini olib qochib, rosa jonga teguvding, qolaversa, mening ham tinchimni buzuvding.

-Mosh, o'zingdan ketyapsan. Meni Reks deyding. Hali mendan ko'rasan, vov.

-Nima gap, - og'ildan buzoqning erinchoq ovozi eshitildi.

-Nima bo'lardi, senga yaqinlashishdan qo'rqadigan kichik xo'jayin kelayotganmish.

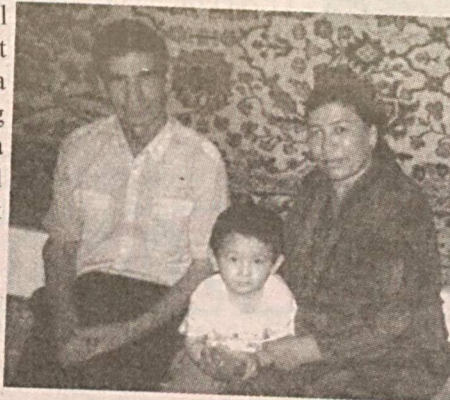
-Qaq-qaq, don-dun bilan siylaydigan bolakay-mi? U yaxshi bola. Men unga tuxum qo'yib beraman.

-Singilchasini yetaklab, gullar tagiga chelakchasida suv quyadigan, Moshni ikki oyoqlab yurishga undaydigan, Sharikning og'ziga qo'lini tiqib, tishlamasligiga ishonadigan, tovuq tuxumlarini terib yuradigan qardron

-Assalomu alaykum, dodajon,- deya quchoq ochib turgan bobosi bag'riga Humoyun o'zini otdi.

Bu voqea Toshkent viloyati, Piskent shahridagi xonadonlarning birida ro'y berdi. Qolgan gaplarni Humoyun Mirzoning o'zidan eshitasak:

-Men dam olish kunlari dodajonimnikiga kelaman. Chunki keng tomorqali hovlida yayrayman-da. Buvijonim qaymoq, sut, tandirdan uzilgan issiq non bilan siylaydilar. Hovlidagi meva-chevalaru gullarni aytmayisizmi? Daraxtlarning barchasini dodajonim tog'alarim bilan birgalikda ekishgan. Ularni har bahorda payvandlab, ortiqcha shoxlarini kesadilar. Oshko'klar yerga yozilgan yashil gilamdek. Atirgul va moychechaklarni aytmayisizmi? Uzumlarning har xili bor. Nomlarini so'rab-so'rab bilib olganman: chillaki, husayni, shivilg'oni, kishmish, charos...

MUSHUKLAR CHO'MILISHNI YOQTIRISHMAYDI

Ba'zi jonivorlardan farqli o'laroq mushuklar suvda cho'milishni yoqtirishmaydi. Shuning uchun ham ularni juda kir bo'lib ketganlarida yoki burga bosganda yuvintirish kifoya. Shunda ham suv harorati 35 darajadan oshmasligi lozim. Chunki muntazam quyilgan suv jonivorning yog' qatlamiga zarar qilib, yunglari to'kilishiga olib keladi. Yana qorni to'qligida yuvintirish mumkin emas. Suv uning quloqlariga, ko'zlariga kirmasligi lozim.

OQ RANGLI ZEBRA

Janubiy Afrika Respublikasining Milliy bog'ida zebra oilasida oppoq rangli ajoyib toychoq dunyoga keldi. Uning rangi oppoq bo'lib, boshqalardan umuman ajralib turadi. Shunday bo'lsa-da, oilasidagilar oq zebradan o'z mehrlarini darig' tutmayaptilar.

QO'SHIQCHI TO'TIQUSH

Janubiy Xitoyning Xuan mintaqasida qo'shiqchi qushlar musobaqasi bo'lib o'tdi. Unda tropik o'rmonidan chiqqan, uch tilda - xitoy, ingliz yana putunxua shevasida 200dan ziyod qo'shiq kuylagan Lyan-Lyan laqabli to'ti g'olib bo'ldi. To'tining repertuari juda boy bo'lib, undan qadimiy xitoy eposi ham joy olgan edi.

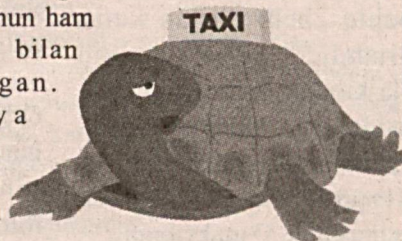
ANGLIYANING ENG QARI «MO'YSAFID»I

Buyuk Britaniyaning 1854-yildagi Sevastopol jangida qo'shin kemasining «qirolichasi» bo'lgan Timoti nomli toshbaqa 160 yoshga kirgach o'ldi. U yana Xitoydagi Hindixitoy urushining ham guvohi bo'lgan.

Shuning uchun ham medallar bilan taqdirlangan.

Britaniya orollarining eng qarisi sifatida u doimo mashhurlar oilasida mehmonda bo'lardi. Qish fasllarini Pushti rangli bog'da o'tkazadigan toshbaqa bo'yniga yozuvli taxtacha ilib qo'yishardi. Unda: «Mening ismim Timoti, menga ozor bermay desangiz, ko'tarmangiz» deyilgandi.

Hozir esa Timotining Timoti-2 ismli qizi bor.

RAHMAT, «DOKTOR VOY, JONIM»

Ko'chamizdagi bolalar juda ahil va inoq. Qizlar mushuk, qush va gullarga qiziqishsa, o'g'il bolalar qo'y, echki, quyon va it boqishadi. Ikrom akamizning hovlisida hatto ukki ham bor. Biz o'rtoqlarimiz bilan birga jonivorlar uchun o't yulamiz, itlarni yuvib-taraymiz. Yilda ikki marta emlash uchun shifokor ko'rigiga olib boramiz.

Yaqinda mening itim kasal bo'lib qoldi. O'yijonim bilan doridarmon, qatiq ichirdik. Yaxshi bo'lavermagach, do'stim Ruslan bilan birga tumanimizdagi veterinariya shifoxonasiga olib bordik. Shifokor Vyacheslav Mixaylovich Sisoyev bizni iliq kutib oldi.

-Ha, nima bo'ldi? Hozir bi-ri ko'rib qo'yamiz-da,-deb yordamchilari Rustam aka Atayev, Gulchehra opa Bekmuhammedovalar ko'magida kuchugimni ko'rikdan o'tkazishdi. Tumanimizda jonivorlar kasalxonasi ham bor. Bu yerda mehribon,

fidoyi boquvchilar Bahodir aka Mirzaahmedov va Yulya opa Ko'chimovalar jonivorlarni totli ovqatlar bilan siylashib, ularning tozaliklariga ahamiyat berishadi. «Doktor voy, jonim» Vyacheslav Mixaylovich har bir kelgan «mijoz»ni shoshilmasdan, sinchiklab tekshiradi va zarur holatda katta jarrohlik operatsiyalarini ham o'tkazib, hayotini asrab qoladi. Shifokorimiz yilda bir marta itlarni albatta quturishga qarshi emlash lozimligini uqtiradi. Biz ham o'z navbatida ularga ko'maklashishga tayyormiz. Shu kasbni tanlab, umrini savob ishlarga bag'ishlagan mehribon shifokorlarga katta rahmat aytamiz.

Shohruh JALILOV,
Mirzo Ulug'bek tumani, 27-maktabning
7-sinf o'quvchisi.

NARKOKURYER ITLAR

Ispan politsiyasi xalqaro jinoyatchilar guruhini fosh etishdi. Guruh a'zolari bo'lmish itlar rentgendan o'tkazilganda, itlar terisida, yunglari ostida narkotik modda to'ldirilgan silindrlar borligi aniqlandi. Jinoyatchilar 2-3 oy avval itlarga silindrlarni tikib chiqishgan, yung o'sib, ko'rinmaydigan bo'lgach,

kokoin to'ldirilgan ekan. Operatsiya qilinib, silindrlardan qutulgan itlar jonivorlarni himoyalash jamiyatiga, jinoyatchilar esa huquqshunoslar qo'lga topshirildi.

Mahliyo MIRSATOVA tarjimalari.

RUS SHOIRI NEKRASOV

Rus shoiri Nikolay Alekseyevich Nekrasov 1821 yilda Moskva viloyatning Podolsk guberniyasida tug'ilib, 1878 yilda vafot etgan. U yashagan davrda katta-katta yerlarga katta mulkdorlar egalik qilar, yerning bir qismini dehqonlarga berib, ular ekan hosilining deyarli hammasini mulkdorlarga berar, o'ziga esa oz qismini olib qolardi. Dehqonlar u yerlardan qochib qutulisha olmas, mabodo qochishsa, sud

Dunyo bolalari adabiyoti

orqali jazolanar edilar. Uning otasi mulkdor sifatida Greshnevo qishlog'ida ellik jon dehqonga xo'jayinlik qilar, shafqat nimaligini bilmaydigan odam bo'lgan. Onasi Yelena Andreyeva Zakrevskaya esa, ma'lumotli, insonparvar ayollardan bo'lgan. Shoir bolaligidan dehqonlarning otasi va boshqa mulkdorlar tomonidan tahqirlanishini ko'rib, ularga achinib «Yo'lda», «Tozilar ovi», «Uzlatdagi ayol» kabi she'rlarini yozdi. Nekrasov 1832-37 yillarda Yaroslav gimnaziyasida o'qidi. So'nggi sinfda 1838- yilda o'qishni Peterburgga

ko'chirishdi. 1839-40 yillarda u Peterburg universitetida erkin tinglovchi sifatida o'qidi. Ya'ni u qonunan uiversitetga qabul qilinmagan, faqat rahbariyatdan ruxsat olib, professor va boshqa o'qituvchilarning ma'ruzalarini o'z ixtiyori bilan kelib-ketib eshitib yurgan. Bunday sharoitda yashash oson kechmaydi. Shu yillarda u ochlik va g a d o l i k

darajasiga yetib qoldi. Lekin shunga qaramay, 19 yoshida 1840- yilda «Orzular va sadolar» nomli ilk kitobini chiqarishga muvaffaq bo'ldi. Nekrasov she'riyati rus xalq og'zaki ijodiyoti bilan chambarchas bog'langan va ular tomonidan qo'ldan qo'yilmay o'qiladi. Nekrasov bolalar uchun maxsus kitoblar yozmagan, lekin ijodining juda katta qismi bolalar hayoti manzaralarini aks ettiradi. Ruslar bolalarda zulmga nafrat, adolatga muhabbat tuyg'ularini tarbiyalash uchun hamma vaqt Nekrasov she'rlaridan foydalanadilar. Nekrasovning bir nechta she'rlari o'zbekchaga tarjima qilingan. Bular orasida O'zbekiston xalq shoirlari Mirtemir va Zulfiyaxonimning tarjimalari alohida

e'zozli o'rinni egallaydi. Quyida sizning e'tiboringizga Nekrasovning ijodidan qilingan yangi tarjimalarni havola etayapmiz.

Miraziz A'ZAM

BOLALIK

Tug'ildim men cho'lli, uzoq,
Elda onadan.
Tikanaklar topdim biroq,
Bu g'amxonadan.
Hozirlardi men uchun baxt,
Va iqbol otam,
Faqirona chekib zaxmat,
So'ndi u zotan.
Chopar edim yalangoyoq,
Yuvuqsiz, pahmoq.
Ko'targandi butun qishloq,
Tobut bebo'yoq.
Achchiq-achchiq yoshlarimni
Artardim qo'lda.
Shamol qo'ng'ir sochlarimni.
O'ynardi yo'lda.
Esda zahar tabassumi,
Murdaning hali,
Onam

(Otam o'lgan kuni)
Yongan mahali...
O'zgartmadi ahdin tog'am,
Meni bilib shum.
Oq fotiha berdi ildam,
Berdi yarim so'm.
Xayrlashdi yig'lab-siqtab,
O'pib biroq.
«Yaxshi o'qi!Sho'xlik qilma!
Otma shataloq!»
Dedi mega so'nggi marta,
O'git berib bot.
Qo'l silkitdi qayta-qayta,
Ketdi nimjon ot...
Miraziz A'ZAM tarjimasi.

Ergash odaticha ertalab soat yettilarda uyg'ondi. Uning vaqti o'lchog'lik, turib yuvindi, nonushta qiladi, so'ng maktabga jo'naydi. Har kuni shunday.

Ammo bugun ko'zini ochdi-yu, turishga shoshilmay o'rmda yotaverdi. O'qishga kech qolaman deb xavotirlanish uyoqda tursin, umuman maktabga borgisi yo'q edi. Sababi, bugun ona tilidan diktant yozishi kerak, diktantni o'lgudek yomon ko'rardi. Kitobdan

yoki doskadan bir amallab xatosiz ko'chirardi, lekin diktant yozsa vij- vij xato qilib nuqul «ikki» olardi. Onasi kirib «tur, kech qolasan o'qishingdan» deb qistamaganida kim biladi qachongacha cho'zilib yotardi. Na iloj, elkasidan xarsang tosh bosib turgandek arang o'rmdan turdi, oyog'ini sudrab bosib vannaga kirib yuvindi, erinib nonushta qildi. O'sha zahoti onasi qo'liga papkasini tutqazdi.

-Namuncha bugun imirsilading, jo'na tezroq, kech qolasan!

Ergash indamasdan papkasini olib chiqib ketdi. Ko'chada havo allambalo edi. Osmonni qop-qora bulut qoplagan, kuchli shamol daraxtlar shoxlarini savalab, omon qolgan yaproqlarini to'kardi, yerga gilamdek to'shalgan xazonlarni chirpirak qilib uchirardi. Shunaqa ob-havoni yaxshi

ko'rardi Ergash. Qani endi quturgan shamol bilan quvlashmashoq o'ynab yugursa, irg'ishlasa. Buning o'rniga dim sinfda xunob bo'lib diktant yozib o'tirishga to'g'ri keladi. Ergash toshbaqa qadam bilan maktabi tomon yo'l oldi. Nazir akaning bog'i yonidan o'ta turib bir damga to'xtadi. Shotut

daraxtining kichkina shoxi pastak devordan ko'chaga qarab o'sgandi. Nazir aka tanti bog'bon edi, «ko'chaga qaragani o'tgan-ketganning nasibasi», deb mevani terib olmay tashlab qo'yardi. Shuning uchun qishloq bolalari xuddi o'zlarining daraxtidek tutni hadiksirashmasdan terib yerdilar. Kuzda hosili tugab, yakkam dukkam qolganda shotut ayniqsa mazali bo'ladi. Ergash o'qishga kech qolayotgan bo'lsa ham tutdan tatib ko'rmay o'tib ketolmadi. Yeyishga yedi-yu o'ng qo'li qip-qizarib qoldi, dastro'molchasini olib qo'lini artgandi, rangi chalar-yarim ketdi-yu, ammo dastro'molchasi qip-qizil «qon»-ga bo'yaldi.

Ergash maktabning hovlisidagi ariqda qo'limni yuvib olarman deb yo'lga tushdi. Maktabga yetay deganida qo'ng'iroq ovozini eshitdi, bolalar bilan liq to'la hovli bir zumda bo'shab, huvillab qoldi.

Birinchi soat Ruxsora opaning darsi edi. Ruxsora opa intizomni qattiq ushlardi, bir daqiqa kech qolsang, darsga qo'ymasdi. Ergash sinfga shoshildi, qo'lini tanaffusda yuvar. O'qituvchisi bilan oldinma-ketin sinfga kirib bordi. U bilan birga o'tiradigan sinfdoshi Dehqonboy qip-qizil dastro'molchani ko'rib

ko'tariladi. Bo'пти, hamma tayyor bo'lsa, diktantni boshlaymiz.

-Hamma tayyor emas, - dedi Dehqonboy, - Ergash diktant yozolmaydi, qo'lini qirqib olibdi.

Ruxsora opa shoshmasdan Ergashga yaqinlashdi, u yarador o'ng qo'lini parta ustiga qo'yib o'tirardi.

-Nima qildi qo'lingga?- jiddiy ovozda so'radi Ruxsora opa.

Ergash sal dovdirab qolib yolg'on to'qishga urindi.

-Kecha buvim... anuvnaqa... shovla qilmoqchi bo'luvdilar, savzi to'g'rashga yordamlashvor, dedilar. Savzi to'g'rayotgandim...- terga botib ketgan Ergash gapini tugatolmadi.

Ruxsora opa ko'pni ko'rgan tajribali muallim edi, Ergashning mug'ombirlik qilayotganini darrov sezdi. Ammo butun sinfning oldida «qani, dastro'molchangni yech-chi, ko'raylik» deb Ergashni sharmanda qilishni istamadi. Shunday qilsa Ergashning yuragida bir umrga unga nisbatan gina, o'ch qoladi. Shu tufayli kekxa o'qituvchi Ergashni boshqacha yo'l bilan jazolashga qaror qildi.

-Sen bechoraga jabr bo'libdi, - dedi muallim kesatib, - bo'пти, diktant yozmaysan, o'tiraver.

Diktantdan qutilib qolgan Ergash suyunib ketdi. Ammo sir boy bermadi, og'riq azob berayotgandek qoshlarini chimirib, qovog'ini uydi. Hademay hamma o'quvchilar

ko'tariladi. Bo'пти, hamma tayyor bo'lsa, diktantni boshlaymiz.

-Hamma tayyor emas, - dedi Dehqonboy, - Ergash diktant yozolmaydi, qo'lini qirqib olibdi.

Ruxsora opa shoshmasdan Ergashga yaqinlashdi, u yarador o'ng qo'lini parta ustiga qo'yib o'tirardi.

-Nima qildi qo'lingga?- jiddiy ovozda so'radi Ruxsora opa.

Ergash sal dovdirab qolib yolg'on to'qishga urindi.

-Kecha buvim... anuvnaqa... shovla qilmoqchi bo'luvdilar, savzi to'g'rashga yordamlashvor, dedilar. Savzi to'g'rayotgandim...- terga botib ketgan Ergash gapini tugatolmadi.

Ruxsora opa ko'pni ko'rgan tajribali muallim edi, Ergashning mug'ombirlik qilayotganini darrov sezdi. Ammo butun sinfning oldida «qani, dastro'molchangni yech-chi, ko'raylik» deb Ergashni sharmanda qilishni istamadi. Shunday qilsa Ergashning yuragida bir umrga unga nisbatan gina, o'ch qoladi. Shu tufayli kekxa o'qituvchi Ergashni boshqacha yo'l bilan jazolashga qaror qildi.

-Sen bechoraga jabr bo'libdi, - dedi muallim kesatib, - bo'пти, diktant yozmaysan, o'tiraver.

Diktantdan qutilib qolgan Ergash suyunib ketdi. Ammo sir boy bermadi, og'riq azob berayotgandek qoshlarini chimirib, qovog'ini uydi. Hademay hamma o'quvchilar

Farhod MUSAJONOV

mukka tushib diktant yoza boshladilar. Ergash ichida sevinch tug'yon urib, mamnun o'tirardi. Nega mamnun bo'lmasin, sinfdoshlari qiynalib ter to'kayotgan bir paytda u mazza qilib dam olyapti. Ergash derazadan tashqariga boqdi, osmonda qora bulut uvadalari shoshilib, har tomonga to'zg'ib suzardi. Shamol battar quturib derazaga yopirilar, oyna qisirlab qaltirardi. Ergash bulutlarning parvozini bir pas kuzatib o'tirgach yana nigohini sinfga qaratdi. Sinfdoshlari hamon diktant yozish bilan band edi.

Vaqt o'tishi bilan Ergashning yuragidagi sevinch asta-sekin so'nib, o'rnini zerikish egallay boshladi. U og'zini katta ochib xomuza tortdi, keyin Dehqonboy tomonga engashib «xato qilmayapsanmi bolakay, yordamlashib yuboraymi?» deb so'radi masxaralab. Dehqonboy yoqinqiramay «yo'q» deb bosh chayqadi.

Ergashning xafsalasi pir bo'ldi, Dehqonboy o'zi shunaqa, kamgaproq bola. Orqadagi Boqi yaxshi, qiziqchilik joni, sag'alga sharaqlab kulaveradi. Ergash orqasiga o'girildi, Boqiga qarab ko'zini g'ilay qilib, burnini jiyirdi. Ammo Boqi kulmadi, qaytanga ensasi qotdi.

(Davomi bor.)

G'IRROM

(Hikoya)

Mashhurlar farzandi

Salom aziz tengdoshlarim! «Mashhurlar farzandi» rukni ostida bugun qay bir yulduzning farzandi haqida hikoya qilinarkin, deya qiziqayotgandirsiz? Buni hozir bilib olasiz.

Ma'lumki, barchamiz hind kinofilmlarini sevib tomosha qilamiz. Hind aktyorlariga ham mehrimiz bo'lakcha. Ayniqsa, biz qizlarning yoqimtoyi bo'lmish Shohruh Xonga. Buni qarangi, erkatoymizning ham ikki nafar erkatoiy farzandlari bor ekan. Keling, ular haqida batafsilroq ma'lumot beray:

Shohruh Xonning to'ng'ich farzandi - Aryan Xon 1997-yil, 12-noyabrda Mumbayda tug'ilgan. Ulg'aygani sari otasidagi qat'iyat va beg'ubor tabassum unda ham namoyon bo'la boshlaydi. Shohruh Xonning o'zi bu haqda shunday deydi:

«Bolaligimda yuvinishni yoqtirmasdim. Onam meni yuvintirishlarini bilsam,

qochishga urinardim. Ammo ular menga yetib olib baribir yuvintirardilar. Yillar o'tib, o'zim ham ota bo'ldim.

SHOHRUH XONNING ERKATOYLARI

O'g'lim ham o'zimga o'xshaydi. Yuvinishini eshitsu, darhol qochishning payida bo'ladi. Uni quvlar ekanman, ko'z oldimda bolaligim gavdalanaveradi.

Rafiqam Yuri ikkimiz uni tutib olib, erkalay-erkalay yuvintirardik. Hozir o'g'lim ancha ulg'ayib qolgan...»

Darhaqiqat, Aryan hozir 7 yoshda. Yosh bo'lsa-da, otasi bilan «Ba'zan shodlik, ba'zan g'am» filmida otasining yoshligi obrazini yaratishga ulgurdi. 2004-yilda siz-u biz sevib tomosha qiladigan multfilmlardan biri «G'aroyibotlar»dagi ota-bola obraziga otasi bilan birga ovoz berishdi. Endi Shohruh Xonning qizalog'i Suxanaga to'xtalsak. Suxana 2000-yil 23-may kuni Mumbayda tavallud topgan. Aka-singillarning ota-onaga mehrlari juda baland. Shohruhning

umurtqasi shikastlanganda ular «Qur'on»dan kalimalar o'qib, Allohdan otalariga shifo so'rashgan.

«Men qizalog'imga bor mehrimni beraman. Agar u ko'ngliga yaqin insonni uchratsa, men ularni mashinamning orqa o'rindig'iga o'tkazib, sayr qildiraman. Biz ota-onam bilan juda yaqin do'st bo'lganmiz. Farzandlarim ham meni o'zlarining eng yaqin do'sti deb bilishlarini istardim. Men boyligim, iste'dodim, obro'-e'tiborim bilan emas, farzandlarim bilan faxrlanaman», deydi Shohruh Xon.

O'ylaymanki, Shohruh Xonning farzandlari haqida ozmi-ko'pmi ma'lumotga ega bo'ldingiz. Istadimki, ota-onangiz sizlar bilan ham faxrlanib yurishsin.

Muxlisa MUSAXO'JAYEVA tayyorladi.

YURTIMNING ARDOQLI QIZI BO'LAMAN

Men tarixiy ko'hna Kesh shahrida tug'ilganman. Bolaligim Poloma qishlog'ida dostonu ertaklar tinglash bilan o'tgan. Shu bois bo'lsa kerak adabiyotga qiziqishim katta. Adabiyot fanidan «Iqtidorli bolalar» ko'riktanlovida tuman bo'yicha 2-o'rinni egallab, diplom oldim. She'rlarim tuman gazetalarda chop etiladi. Shulardan birini sizning e'tiboringizga havola etmoqchiman.

*Yurakda qalqigan tuyg'ularimni
Hali ochilmagan g'uncha bilaman.
Hayotda o'z o'rnim topib, albatta,
Yurtimning ardoqli qizi bo'laman.
Uchaman, xayolda ko'kda sayr etib,
O'zimning baxtimdan shodon kulaman.
Dilinga jo ota - onam o'g'iti,
Yurtimning ardoqli qizi bo'laman.*

Dilrabo HAMIDOVA,
Qashqadaryo viloyati, Qarshi shahridagi Ali Qushchi nomli maktab-internatining 7-sinf o'quvchisi.

FARZANDLARI SUYANCHI BO'LSIN

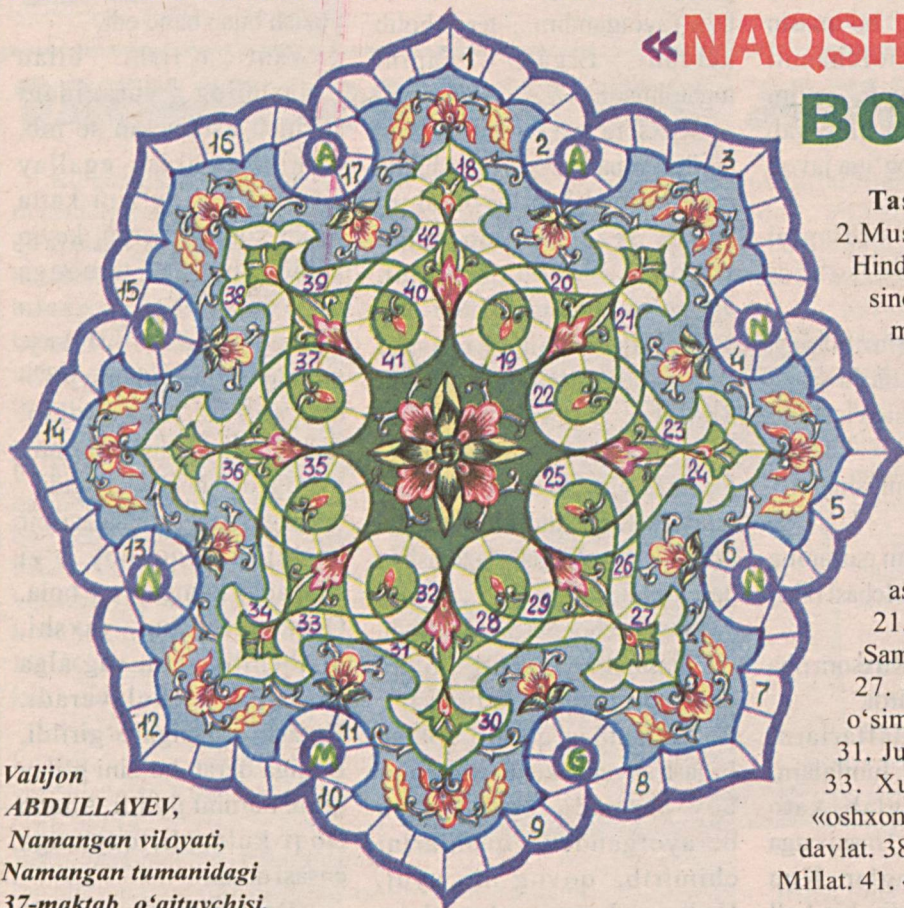
Otalar hayotning suyanchiq tog'i,
Onalar hayotning gulu lolasi.
Eng shirin, eng totli mevasi bo'lsin,
Har bir oilaning aziz bolasi.
Onalar chehrasi quvonchdan kulsin,
Otalar kuchiga kuch-quvvat to'lsin.
Bilimli, hunarli, sog'lom va zukko,
Farzandlari yurtning suyanchi bo'lsin.

Zarifa MELIQULOVA,
Sobir Rahimov tibbiyot kolleji talabasi.

«NAQSHINKOR JUMBOQ»
BOSHQOTIRMASI

Tashqi shakl savollari: 1. Milliy bosh kiyim. 2. Mustaqillik. 3. Rasmi jumboq. 4. Boburiylarning Hindistonda barpo etgan bebaho yodgorligi. 5. Kiyimning sinonimi. 6. ... Nazarxon. 7. Marg'ilonni mashhur etgan mato. 8. Daryo nomi. 9. Momiqqina yong'oqxor jonivor. 10. Milliy soz. 11. Opa-singil qismatiga sababchi tosh. 12. Maqomlar to'plami. 13. Baland inshoot. 14. Samarqandning devoriy suratlari bilan mashhur shaharchasi. 15. Surxondaryodagi folklor qo'shiqlar tanlovi o'tgan mavze. 16. Naqsh soluvchi usta. 17. Sevimli shirinlik.

Ichki shakl savollari: 18. Sharofiddin Ali Yazdiy asari. 19. Rivoyat. 20. Barmoqni ignadan himoya etadi. 21. Viloyat nomi. 22. Ta'm, maza. 23. Suv guli. 24. Samarqanddagi maydon. 25. Xamirli taom. 26. Meva nomi. 27. Quyoshsimon, barkashli o'simlik. 28. Xushbo'y o'simlik. 29. So'z mulkingning sultoni. 30. Yirtqich jonivor. 31. Jurnal yoki teleko'rsatuv. 32. Xonanda ... Otabekova. 33. Xushbo'y gul. 34. Abdurahim Abdurahimovning «oshxonasi». 35. At... 36. Kemiruvchi hayvon. 37. Qo'shni davlat. 38. Sharqona bayram. 39. Xushbo'y, palov uchun. 40. Millat. 41. «... va Dilorom». 42. O'zDYEU avtorusumi.

Valijon ABDULLAYEV,
Namangan viloyati,
Namangan tumanidagi
37-maktab o'qituvchisi.

MENING QISHLOG'IM

*Qishlog'imning bog'lari,
Ayni sahar chog'lari,
Xushhavo chaman bo'lar,
Borliq gullarga to'lar.*

*Ariqlarda zilol suv,
Yuzing yuv, uyqungni quv.
Muzdayin oqaverar,
Ko'ngilga yoqaverar.*

*Hamjihatlik bor bunda,
Bayram, to'y bo'lar kunda.
Mehmon bo'ling, kutamiz,
Issiq nonlar tutamiz.*

Nigora MIRZAYEVA,
Shahrisabz tumanidagi Shukur Burxonov nomli 53- o'rta maktabning 10- «A» sinf o'quvchisi.

TONG yulduzi

O'zbekiston Respublikasi
bolalari va
o'smirlarining gazetasi

BOSH MUHARRIR:
Umida
ABDUAZIMOVA

TAHRIR HAY'ATI:
Turobjon JO'RAYEV,
Shuhrat AHMEDOV,
Botir UBAYDULLAYEV,
Jabbor RAZZOQOV,
Feruza JALILOVA
(Bosh muharrir
o'rinbosari),
Abdusaid KO'CHIMOV,
Nurxon NAFASOV,
Ergashvoy SARIQOV.

Gazeta O'zbekiston
Matbuot va axborot
agentligida
022- raqam bilan
2003 yil 11 dekabrda
ro'yxatdan o'tgan.

Noshir
«O'zbekiston»
nashriyot-matbaa
ijodiy uyi.
Gazeta
«O'zbekiston»
nashriyot-matbaa
ijodiy uyi
kompyuter bo'limida terib
sahifalandi va
chop etildi.
Gazeta haftaning dushanba
kuni chiqadi.
Hajmi A-3,
2 bosma taboq.
Adadi - 40132
Buyurtma N: J 1261

Dizayner va sahifalovchi:
Otabek ESHCHANOV.
Navbatchi:
Jamila ERDONOVA.

Rassom:
Nodira MIRZAYEVA.

Manzilimiz:
700129,
Toshkent shahri,
Navoiy ko'chasi, 30-uy.
Obuna indeksi: 198.
e-mail:
tong_yulduzi@rambler.ru

Tel: 144-10-38
144-38-10
144-63-08
Tel./ faks:
(99871) 144-24-45